

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Інститут педагогіки НАПН України
Факультет іноземної філології
За підтримки Британської Ради в Україні

**ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ:
УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ**

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

Частина I

Умань 2019

Зокрема, розвиток в учнів ІКТ компетентності, згідно з новою навчальною програмою з комп'ютерних наук, передбачає навчання програмуванню з раннього віку.

Розвиткові в учнів компетентності з природничих наук сприятиме запланована модернізація лабораторій для наукових дисциплін (біологія, хімія, географія та фізика) – протягом 4 років буде виділено близько 320 млн. злотих. Місцеві органи влади мають право придбати наявне на ринку обладнання для шкільних лабораторій, що відповідають потребам певного навчального закладу. Концепція модульної лабораторії з природничих наук робить акцент на учнях, які вивчають світ шляхом спостереження та експериментів, тоді навчання стає процесом набуття не тільки знань, а й навичок.

Розбудова системи навчання впродовж життя – польська система освіти стоїть і надалі на шляху необхідності стимулювання у молодих людей мотивації щодо безперервного навчання впродовж життя. Випускник сучасної школи повинен бути обізнаний та підготовлений до змін, які чекають на нього протягом його професійної діяльності, він повинен бути націлений на постійне самовдосконалення, на засвоєння нових знань, умінь та навичок, бути підготовленим до можливої неодноразової зміни професії.

Підвищення престижності педагогічної професії, осучаснення освітніх стандартів для вчителів. У відповідь на виклики, пов'язані з підвищенням якості навчання у школі, необхідно посилити механізми мотивації вчителів до професійного розвитку. З 1 вересня 2019 р. оплата праці вчителів буде збільшена на 16,1%. Підвищення престижності педагогічної професії, сприяння якісній роботі та забезпечення належних умов для її здійснення є пріоритетами Міністерства національної освіти Польщі [3]. Зокрема, для реалізації цих планів Міністерство національної освіти планує розробити дієві механізми заохочення роботи в школі молодих вчителів, зацікавлених у розвитку педагогічної професії.

Отже, сучасна реформа освіти, ставить за мету повноцінно підготувати молоде покоління до викликів сьогодення, модернізувати польську освіту у відповідності до амбіційних запитів суспільства – освіта в Польщі має ґрунтуватися на традиціях й культурі польського народу, водночас бути відкритою, сучасною та інноваційною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nauka.gov.pl>
2. Локшина О.І. Тенденція як категорія порівняльної педагогіки / Олена Локшина // *Порівняльно-педагогічні студії.* – 2011. – № 2 (8). – С. 5-14.
3. *Ministerstwo Edukacji Narodowej.* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://men.gov.pl>

Ольга Гончарова,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(м. Мелітополь, Україна)
Тетяна Коноваленко,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(м. Мелітополь, Україна)

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ (ІЗ ДОСВІДУ ПРОЕКТУ «ШКІЛЬНИЙ ВЧИТЕЛЬ НОВОГО ПОКОЛІННЯ»)

На сучасному етапі розвитку системи освіти в Україні, а саме її інтеграції до Європейського освітнього простору, основним вектором виокремлюється підвищення стандартів навчання англійської мови. Першим кроком модернізації системи освіти стала розробка та запровадження Концепції Нової української школи. Однак, попередником цієї реформи можна сміливо назвати спільний проект Міністерства освіти і науки України (МОН України) та Британської Ради в Україні «Шкільний вчитель нового покоління», участь в якому взяли представники різних університетів України, задіяних у підготовці вчителя англійської мови.

Члени робочої групи, до складу якої входять фахівці із більш ніж 10 університетів України, ще у 2013 році, задовго до запровадження Концепції Нової української школи, провели допроектне базове дослідження, яке було націлене на визначення відповідності рівня підготовки майбутнього вчителя англійської мови вимогам часу, ознайомлення з відповідним досвідом університетів України, Великої Британії, Узбекистану та інших країн, а також розробку необхідних документів і матеріалів з метою вдосконалення методичної підготовки вчителів англійської мови. Результатом п'ятирічної роботи команди фахівців із різних університетів України стала інноваційна програма з Методики навчання англійської мови, яка наразі запроваджується в більш ніж 10 університетах України [1].

В рамках одного із модулів вищезазначеної програми (Модуль 5) студенти вивчають особливості методики навчання англійської мови дітей з особливими освітніми потребами (Unit 5.3 Catering for Special Educational Needs (SEN)). За результатами вивчення даного розділу студенти мають бути ознайомлені із поняттями «Особливі освітні потреби» та «Інклюзивна освіта», існуючими в педагогічній теорії і практиці моделями і підходами до навчання англійської мови дітей із

особливими освітніми потребами. Студенти мають вміти адекватно ідентифікувати різновиди труднощів у навчанні та добирати доречні прийоми та методи роботи з такими учнями на уроках англійської мови, враховувати особливості даної категорії дітей в процесі здійснення оцінювання навчальних результатів.

Необхідно зазначити, що команда авторів нової Програми з Методики навчання англійської мови перед тим, як розробляти розділ, присвячений навчанню англійської мови дітей з особливими освітніми потребами, пройшла тренінг «Special Educational Needs» на чолі з тренером із Великої Британії Сьюзен Мордю.

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького став одним із експериментальних майданчиків для імплементації інноваційної програми з Методики навчання англійської мови. Відповідно до навчального плану студенти опановують розділ, присвячений методиці навчання дітей з особливими освітніми потребами у 7 семестрі (4 курс) ОС Бакалавр. Загальна кількість годин, відведена на даний розділ, становить 30 годин, із них 18 годин – аудиторної роботи та 12 годин самостійної роботи [2].

Важливим аспектом опанування цього розділу є гармонійне поєднання теорії та практики. Студенти мають змогу не тільки спостерігати вивчені в стінах університету методичні явища, але й приймати активну участь, допомагаючи вчителю в класі під час проходження педагогічної практики, яка, до речі, відповідно до нової програми, є наскрізною.

На сьогоднішній день інклюзивні класи працюють у багатьох школах м. Мелітополя та Мелітопольського району, на базі яких студенти експериментальних груп проходять педагогічну практику. Основні постулати, на які спираються майбутні вчителі англійської мови, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами, це, перш за все, командна робота на всіх рівнях, а саме продуктивна співпраця вчителя, соціального працівника, шкільного психолога, асистента вчителя, студента-практиканта, дитини та батьків учня.

Не менш важливою порадою для майбутнього вчителя є привчання учнів, що різноманіття – це норма. Усі діти мають навчатися разом, незалежно від відмінностей, що існують між ними. Окрім того, вчителю варто зосередити увагу на сильних сторонах учня. Натомість є країни, де взагалі немає корекційних шкіл (Норвегія, Фінляндія), а головна установка: прогрес швидше буде в тому, що школяр робить добре, ніж у тому, що не вдається. Досить цікавою і корисною є ідея, яка запозичена із практики роботи польських шкіл, а саме розробка комунікативних паспортів учнів. Від імені дитини прописуються всі її інтереси, здібності, хобі, що їй подобається або не подобається, як їй зручно комунікувати. Вчитель, який працює із дітьми з особливими освітніми потребами, повинен бути ознайомлений із поняттям

«скаффолдингу», який передбачає створення умов для підвищення успішності кожного учня. Для цього дитина має вчитися у «зоні найближчого розвитку», тобто робити те, що їй цікаво, але поки що неможливо опанувати без підтримки. Творчий підхід під час розробки уроку – найголовніший ресурс учителя, тому здатність креативити та візуалізувати виходить на перший план [2].

Сподіваємося, що студенти, які наразі навчаються за інноваційною Програмою з методики навчання англійської мови, по закінченню університету зможуть повністю реалізувати себе як професіонали, які на високому рівні володіють новітніми методиками роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, мають повний арсенал навичок та вмінь 21 століття та зможуть із упевненістю назвати себе Вчителями нового покоління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Шкільний вчитель нового покоління (2014). Допроєктне базове дослідження (березень 2013 – березень 2014). – Київ: Ленвіт. – 60с.
2. Програма проведення педагогічного експерименту щодо методичної підготовки майбутніх учителів англійської мови за інноваційною типовою програмою на 2015-2019 роки // Наказ МОНУ № 871 від 12.08.2015 р. «Про проведення педагогічного експерименту щодо методичної підготовки майбутніх учителів англійської мови». – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/files/normative/2015-09-15/4385/nmo-871.pdf>
3. Сім прийомів, які допоможуть вчителю інклюзивного класу. – Режим доступу <https://osvitoria.media/experience/sim-prujomiv-yaki-dopomozhut-uchytelyu-inklyuzivnogo-klasu/>

Ігор Гурський,
викладач-стажист,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

ГЕНЕЗИС ПОЛІТИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ ЯК АВТОНОМНОЇ НАУКИ

На сучасному етапі інтенсивне політичне життя слугує «будівельним матеріалом» для стрімкого становлення політичної лінгвістики, яка покликана розкривати увесь спектр політичних вимірів мовного життя суспільства. У цілому, для повноцінного вивчення політичної лінгвістики як окремої наукової галузі важливим є розгляд генези її становлення.

Детальний аналіз етапів становлення політичної лінгвістики як самостійної науки здійснили науковці: В. Громовенко [1], О. Алексієвцев [2], Н. Акінчиць [3], А. Шарова [4].